

Minister Spraw Zagranicznych

BM.6001.132.2026/ 4

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 19214 posłów Przemysława Drabka i Radosława Fogla w sprawie natychmiastowego wsparcia Polonii i Polaków za granicą oraz interwencji w związku z eksmisją polonijnych instytucji z Domu Kombatanta Polskiego im. gen. Władysława Andersa w Paryżu, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

- 1. Żądam natychmiastowego, pełnego i szczegółowego wyjaśnienia przez MSZ (w tym Ambasadę RP w Paryżu oraz Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą) stanu prawnego nieruchomości, przebiegu postępowania sądowego, działań podejmowanych przez placówkę dyplomatyczną przed i po eksmisji oraz powodów, dla których MSZ deklaruje brak wiedzy o znajdujących się w budynku zbiorach.**

Ambasada RP w Paryżu, mając na względzie utrzymanie jedności środowiska polonijnego podejmowała aktywne próby deeskalacji konfliktu, a od momentu wszczęcia postępowania sądowego przez jedną ze stron – na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i przekazuje stosowne informacje do MSZ. Aktualne ustalenia dotyczące stanu prawnego nieruchomości, zweryfikowane przez francuski wymiar sprawiedliwości w pierwszej instancji, zostały zawarte w wyroku z dnia 13 listopada 2025 r.

Obie główne strony konfliktu – Stowarzyszenie Ognisk Przyjaźni Francusko-Polskiej (AFAFP) i Stowarzyszenie Polskich Kombatantów i ich Rodzin we Francji – Samopomoc Polska – SPK i SPK PARIS (SPK) – współpracowały ze sobą ściśle aż do roku 2020. Następnie doszło do konfliktu obu stowarzyszeń polonijnych, którego rezultatem było uniemożliwienie jednej ze stron dostępu do budynku. W

związku

z powyższym, w marcu 2022 r. AFAP skierowało do sądu pozew, zawierający m.in. żądanie wydania nieruchomości i jej opuszczenia przez wszystkich ją zajmujących oraz roszczenia finansowe. Zgodnie z wyrokiem sądu francuskiego pierwszej instancji, AFAP jest prawnym właścicielem nieruchomości stanowiącej Dom Kombatanta w Paryżu. Nie potwierdzono prawa drugiej strony do użytkowania nieruchomości. Wyrok został opatrzony rygorem natychmiastowej wykonalności (wykonalność tymczasowa), co oznacza, że podlega on wykonaniu pomimo wniesienia środka odwoławczego. Oznacza to zatem, że strona pozwana, tj. m.in. SPK, zajmowała przedmiotowy budynek bez podstawy prawnej. Strona niezadowolona z rozstrzygnięcia wniosła apelację, jednocześnie żadna z organizacji nie wystąpiła do sądu o zawieszenie tymczasowego wykonania wyroku. Należy podkreślić, że każda ze stron była reprezentowana przez profesjonalnych pełnomocników, a postępowanie odwoławcze pozostaje w toku, przy czym podjęcie przez polskich dyplomatów działań na rzecz wyłącznie jednej ze stron pogłębiłoby istniejące podziały wśród Polonii we Francji i mogłoby zostać uznane za ingerencję w toczące się postępowanie sądowe.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że w wyżej opisanej sytuacji, żadna ze stron nie zwróciła się do Ambasady lub Ministerstwa z problemem zabezpieczenia znajdujących się w budynku historycznych, wartościowych eksponatów. Kwestia liczby, stanu oraz przynależności poszczególnych eksponatów, niebędących mieniem Skarbu Państwa, pozostaje przedmiotem ustaleń pomiędzy stronami, które dysponują publikacjami oraz dokumentacją odzwierciedlającą stan faktyczny z różnych okresów trwania sporu.

3. Żądam wskazania konkretnych, natychmiastowych działań, jakie Rząd Rzeczypospolitej Polskiej (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, MSZ oraz MKiDN) zamierza podjąć w celu:

- **wsparcia organizacji polonijnych i szkoły, które utraciły siedzibę,**
- **zabezpieczenia i ochrony dziedzictwa kulturowego zgromadzonego w Domu,**
- **zapewnienia ciągłości działalności polonijnej w Paryżu (w tym ewentualnego wsparcia lokalowego, finansowego lub prawnego),**
- **monitorowania postępowania odwoławczego i ochrony polskich interesów w tej sprawie.**

Ambasada RP w Paryżu i MSZ zamierza kontynuować monitorowanie sprawy dotyczącej Domu Kombatanta i chronić polskie interesy w ramach możliwości prawnych, uwzględniając łagodzenie istniejących podziałów wśród Polonii w Paryżu. Należy podkreślić, że konkretne działania ukierunkowane na dalsze wykorzystanie nieruchomości do celów polonijnych, będą możliwe po ostatecznym wyjaśnieniu statusu nieruchomości w prawomocnym wyroku II instancji.

W odniesieniu do kwestii zabezpieczenia i ochrony dziedzictwa kulturowego zgromadzonego w Domu Kombatanta oraz zapewnienia ciągłości działalności polonijnej w Paryżu uprzejmie informuję, że:

- zgodnie z informacjami przekazywanymi przez przedstawicieli Stowarzyszenia AFAFP, intencją Stowarzyszenia, które odzyskało dostęp do Domu Kombatanta jest zachowanie jego polskiego charakteru oraz dalsze wykorzystywanie obiektu na rzecz społeczności polonijnej, a nie przeznaczenie go na cele prywatne. Jednoznacznie wynika to również z komunikatu prasowego AFAFP opublikowanego 13 sierpnia br.

<https://www.ifrancia.fr/stanowisko-afafp-w-sprawie-eksmisji-z-domu-kombatanta/>

- Ambasada RP w Paryżu wystąpiła o przekazanie dodatkowych informacji związanych z przeprowadzoną inwentaryzacją, w szczególności wykazu zbiorów oraz stanu finansowego i technicznego Domu Kombatanta w Paryżu. Oczekujemy na odpowiedź.
- MSZ dysponuje instrumentem wsparcia w zakresie remontu nieruchomości w ramach konkursu „Infrastruktura polonijna”. W przypadku ustabilizowania sytuacji prawnej i przeanalizowania stanu nieruchomości w kontekście jej dalszego użytkowania przez organizacje polonijne, jest to opcja wsparcia, która może być również brana pod uwagę (oczywiście pod warunkiem przystąpienia do konkursu ogłaszanego co roku przez DWPPG MSZ).

W kwestii wsparcia organizacji polonijnych i szkoły, które utraciły siedzibę, należy podkreślić, że dla MSZ kwestia edukacji dzieci polskich jest sprawą priorytetową i nie powinna być przedmiotem sporu. Szkoła École Nova Polska nie odniosła się do propozycji AFAFP przekazanej w piśmie z 16 lutego 2026 r., dotyczącej uregulowania kwestii formalnoprawnych oraz podpisania umowy ze Stowarzyszeniem w sprawie dalszego korzystania z Domu Kombatanta w celu kontynuacji działalności szkoły. Brak podjęcia dialogu ze strony szkoły na temat dalszej współpracy, mógł być przyczyną otrzymania pisma wzywającego do eksmisji. Pierwotnie szkoła nie otrzymała takiego wezwania.

Analogicznie do innych szkół społecznych, działająca od 2009 roku szkoła École Nova Polska utrzymuje się ze składek rodziców. Szkoła funkcjonowała do tej pory w różnych siedzibach, w ostatnich latach korzystając z pomieszczeń w Domu Kombatanta. W latach 2023-2026 szkoła otrzymała wsparcie finansowe ze środków budżetu państwa, podobnie jak Macierz Społecznych Szkół Polonijnych we Francji, którą kieruje dyrektor Szkoły École Nova Polska, w tym dofinansowanie do kosztu wynajmu pomieszczeń w Domu Kombatanta w Paryżu.

Ponadto, uprzejmie informuję, że żadna z eksmitowanych organizacji polonijnych nie zwróciła się w ostatnim okresie do Ambasady RP w Paryżu w kwestii innej niż pozostanie wspólnie z SPK w Domu Kombatanta w Paryżu.

4. Żądam informacji, czy i w jaki sposób sprawa została przedmiotem obrad właściwych gremiów rządowych oraz czy Rząd planuje systemowe wzmocnienie mechanizmów szybkiego reagowania na kryzysy zagrażające instytucjom i dziedzictwu polonijnemu.

Sprawa Domu Kombatanta w Paryżu, jak wynika z informacji przedstawionych w poprzednich punktach, nie wymagała dotychczas zwołania dedykowanego spotkania instytucji rządowych ani nie spowodowała potrzeby opracowania dodatkowych mechanizmów reagowania na kryzysy zagrażające instytucjom i dziedzictwu polonijnemu.

Dodatkowo, informuję, że na potrzeby posiedzenia Komisji Łączności z Polakami za Granicą Sejmu RP, które odbyło się 28 maja br., Ministerstwo Spraw Zagranicznych przygotowało informację o sytuacji Domów Polskich na całym świecie.

Z wyrazami szacunku

wz. Ignacy Niemczycki

Sekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Ignacy Krzysztof Niemczycki
2026-08-21 12:57:34

Do wiadomości:

Pani Rita Kameduła-Tomaszewska, Dyrektor Departamentu Spraw
Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.